

Johann Benjamin Dragheim

Theses Philosophicae Consent. Ampl. Facult. Philosoph.

Rostochii: Typis Jo. Jacob. Adleri, [1726]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1002666260>

Druck Freier Zugang

RU phil. 16.0kt. 1726
Dragheim, M. Joh. Benj.

1a

Diss. philof. Mord. sub lit. D.

J. N. J.

THESES PHILOSOPHICAE

Consent. Ampl. Facult. Philosoph.

PRÆSIDE

M. JOH. BENJAM.
Dragheim,

In Academia Rostochiens.
publice

IN AUDITORIO ORDINARIO
Diebus Mercurii & Saturni,

Horis a 2. ad 4.
defendendæ.

DOMINIS COMMILITONIBUS, QUORUM NOMINA
ALTERA FERT PAGINA.

Anno 1726. Initium fiet die 16. Octobr.

ROSTOCHII,

Typis Jo. JACOB, ADLERI, SEREN. PRINC. & ACAD.
Typographi.

*Commilitones exercitii nostri disputato-
rii, seu Opponentēs & Respondentes sunt
Viri Nobilissimi atque Clarissimi
Domini,*

forte sic collocati.

Johannes Fridericus von Esen,
Insterburga-Boruff.

Nathanael Friderich Tschel,
Dantiscanus.

Petrus Sasse, Rostochiensis.

Emanuel Dietericus Collasius,
Prignitzenfis-Marchic.

Nathanael Gabriel Wehbes,
Dantiscanus.

Godofredus Monnick, Reg. Boruff.

Carolus Fridericus Tetsch,
Reg. Boruff.

Michael Duderstadt, Dantiscanus.

ALME DEUS

Annue coeptis nostris clementissime !

1.
Contra Cartesianos asserimus : DEUM per immensitatem suam etiam extra mundum esse, quia immensitas ejus limitum & terminorum omnium expers est.

2.
Falsa est sententia illa, quod Angeli possint in pluribus ubi simul esse, quoniam essentia eorum finita tantum est.

3.
Logica recte vocatur Instrumentum & Pars Philosophiæ, cum non repugnet partem alio in respectu Instrumentum totius esse.

4.
In copula nunquam quærendus tropus est. Copulæ enim est unire non significare.

5.
Cum substantia qua talis abstrahat a simplici & composito, sequitur quod substantia qua talis non agnoscat interna principia, nec sit composita.

6.
Frustra est potentia quæ non traducitur in actum.

7.
Theologia Naturalis est scientia, eaque practica, non enim in nuda rerum cognitione acquiescit, sed praxin quoque præscribit.

A 2

8. Præ-

8.

Præscientia divina nullam rebus necessitatem infert. Quia enim res sunt eventuræ, Deus eas præscit, non autem quia DEUS præscit, res eveniunt.

9.

Lex naturæ in bruta non cadit, quoniam hæc non sunt ejusdem subjecta capacia.

10.

Quamquam contra negantem principia disputandum non fit; contra Atheos tamen disputandum est. Regula enim de principiis cognoscendi loquitur, Athei vero negantes DEUM, negant universale principium in essendo.

11.

Cum alterum de altero, tanquam de subjecto prædicatur, quæcunque de hoc prædicato dicuntur, dicuntur etiam de subjecto. e. g. Ignis est elementum. Elementum est corpus. Ergo ignis est corpus.

12.

Origo falsi penes animum est.

13.

Substantia non incurrit in sensus, quia sensuum objectum immediatum & adæquatum sunt species sensibiles. Inde etiam est quod Spiritus plane non sentiat.

14.

Quamvis integrum systema Logicum, inprimis Aristotelicis subtilitatibus refertum in Adamo non statuamus, aliquam tamen Logicam artificialem (de naturali enim dubium non est) Adamo utique adscribendam arbitramur.

15. Con-

15.

Concursu divino in actionibus five bonis five malis, voluntas hominis nequaquam determinatur physice & irresistibiliter, quia alias nec præmiis, nec pœnis, nec legibus ullus foret locus,

16.

Diuturnius melius est minus diuturno. e. g. Bona animi præstant bonis corporis, & bona corporis præstant bonis fortunæ, quia sunt diuturniora.

17.

Datur notitia Dei naturalis insita.

18.

Graviter & impie hallucinantur qui Deum cum Spinoza unicam in rerum natura substantiam esse statuunt.

19.

Si DEus vellet, possent plures omnino mundi creari, quia creatio hæc neque ex parte Dei, neque ex parte mundi contradictionem involvit.

20.

Falsum est quod Deus rerum omnium causa immanens sit, nullo enim ideoneo argumento sententia hæc hætenus probata fuit.

21.

Angeli cordis humani secreta & cogitationes non sciunt, id quod ex ipsa natura cogitationum nostrarum constat.

22.

Nihil est in creaturis, quod non possit ad aliquod prædicamentum referri.

A 3

22 Dispa-

23.

Disparata non prædicantur de se in abstracto, sed in concreto e. g. non dico: homo est calor, sed calidus.

24.

Ubi Antecedens potest esse sine Consequente, ibi vitiosa est consequentia. e. g. Astra lucent. Ergo sunt ignes.

25.

In Syllogismo tres tantum debent esse termini, nec plures nec pauciores. Multiplicatio enim terminorum discursum turbat eumque involvit; defectus vero eum reddit imperfectum.

26.

Essentia Angelorum non consistit in cogitatione, neque opera & effectus Angelorum procedunt per meram cogitationem & voluntatem.

27.

Ne ad momentum quidem de existentia Dei dubitare licet.

28.

Statuimus Deum esse a se ipso tantum negative, ita ut omnem in Deo causam negemus.

29.

Voluntas hominis in Statu destitutionis circa objecta civilia libera est, libertate naturæ a coactione & necessitate, præsertim si ipsum attendatur exercitium.

30.

Potest utique diabolus foedus cum homine inire.

31.

Potest diabolus homines per aërem transportare.

32. Non

32.

Non potest diabolus homines in bestias mutare.

33.

Loqui Angelos sibi invicem probabile est, utut quomodo loquantur, non adeo certum sit exploratumque.

34.

Qui diabolorum existentiam negat non vacat Atheismi suspicione.

35.

Quantitati nihil est contrarium, quia quod physice contrarium est, id alterum ex subiecto pellit, adeoque activum est, quod de quantitate non possumus asserere.

36.

Omne quod est, Unum est, ac quod non est Unum, illud ne est quidem.

37.

Diabolus potest homines immunes reddere a læsione, vulnere & dolore, quod vocari solet: *sestema*.

38.

Quia originis prioritas est de formali ratione principii, omne principium prius est principiato.

39.

Causa prima influit immediate ac per se in omnem actionem causæ secundæ, & non tantum immediate virtutis sed & suppositi.

40.

Enti in potentia non repugnat tribuere prædicata realia e.g. Agnus occisus est ab origine mundi

41. Eo

41.

Eo, quem vulgus adhibere solet, sensu, & fortuna
& fatum plane non dantur.

42.

Providentia divina etiam circa vilissima versatur.

43.

Entis per accidens nulla est scientia e.g. de acer
vo tritici nulla datur scientia.

44.

Actio DEI concurrentis & creaturæ agentis est
numero eadem.

45.

Subjacent providentiæ divinæ etiam malæ homi-
num actiones.

46.

Quia impossibile est idem simul esse & non esse,
de quolibet vera est aut affirmatio aut negatio.

47.

Ex veritate subalternantis sequitur veritas sub-
alternatæ, & ex falsitate subalternatæ sequitur falsitas
subalternantis.

48.

Posse DEUM fallere si velit, blasphema est sententia.

49.

Nonnullis gentilium oraculis ipse præfedit diabolus.

50.

Ab inclusiva ad exclusivam non valet consequen-
tia, quia unius rei plura possunt esse prædicata; unum
prædicatum etiam de pluribus dici potest subjectis.

51. DEUM

51.

DEUM ab æterno potuisse creare mundum, i. e. potentiam creandi mundum ab æterno in DEO fuisse, nemo iverit inficias. At DEUM potuisse mundum ab æterno creare i. e. fieri potuisse, ut mundus a DEO ab æterno produceretur, omnino rejicimus.

52.

Demonstrationes Metaphysicæ sunt maxime infallibiles.

53.

Non licet violentas sibi inferre manus.

54.

Effectus non prædicatur de sua causa, nec vice versa causa de effectu.

55.

Fœminæ quoque virtutum sunt capaces.

56.

Theologia naturalis ex principiis suis non tant. possibilitatem creationis, sed ipsam quoque actualement mundi creationem agnoscit.

57.

Ex nihilo fit nihil.

58.

DEUS potentiam producendi aliquid ex nihilo crearuræ ita communicare non potest, ut ei ceu causæ principali effectus ex nihilo productus tribui queat.

59.

Licet etiam viro forti fugam adornare.

60.

Actio & Passio recipit contrarietatem, quia terminus

B

minus

minus actionis interdum est Qualitas contraria, ob
quam ipsa actio quoque denominatur contraria.

61.

Animam nostram esse immortalem ipsa docet ratio.

62.

Dubitamus an Definitio Wolffiana de mundo vera
sit: Die Welt ist eine Reihe veränderlicher Dinge, die neben ein-
ander sind, und auf einander folgen, insgemein aber mit einander
verknüpft sind. Metaph. §. 544. 701.

63.

Definitionem Wolffianam quam de Spiritu in Ra-
tione Prælectionum pag. 150. habet: Spiritus in gene-
re est substantia universi repræsentativa, hactenus no-
stram nondum fecimus.

64.

Affectus sua natura non sunt mali.

65.

Tres dari in homine realiter distinctas animas
exercitii gratia affirmamus.

66.

Finitum non est capax Infiniti, quia talis capa-
citas contradictionem implicat.

67.

Harmoniam inter animam & corpus præstabili-
tam, eo, quo illam sensu systema Wolffianum docuit,
vix ac ne vix quidem admittimus.

68.

Anima rationalis est forma hominis informans,
non vero assistens.

69. Inter

69.

Inter pocula amicitia contrahi potest.

70.

Anima hominis est tota in toto corpore, & tota in qualibet ejus parte.

71.

Si oppositum est in opposito, etiam propositum est in proposito. Seu clarius: Oppositorum est opposita consequentia.

72.

Propriam habere substantiam infert perfectiorem subsistendi rationem.

73.

Rei-Publicæ magis nocet Atheismus quam superstitio.

74.

Non facimus cum Cartesianis statuentibus, posse DEUM contradictoria.

75.

Trinitas Personarum divinarum ex lumine naturæ non potest demonstrari.

76.

Plus est in specie quam in Genere, quia species in se continet Genus, & una differentiam ejus, qua completur Genus.

77.

Nil nisi Bonum appetitur quia Bonum appetitus objectum est.

78.

Pauper quoque liberalis esse potest.

79.

DEUS utique intelligit & vult.

B 2

80. A

80.

A positione actus primi ad positionem actus secundi non valet consequentia.

81.

Ex lumine naturæ, non adhibita revelatione tam bonorum quam malorum spirituum seu angelorum existentia demonstratione formidinem oppositi omnem excludente a posteriori probari non potest.

82.

Attributa divina ab essentia divina & a se invicem non realiter sed formaliter tantum differunt.

83.

In majore quanto major est virtus seu plus est virtutis activæ e. g. Ingens flamma magis urit quam exigua.

84.

Non omnia quæ pro existentia DEI adduci solent argumenta ejusdem sunt ponderis, non tamen sine scandalo rejici possunt.

85.

Contra Socinianos affirmamus, Essentiam divinam omnis prorsus compositionis expertem esse.

86.

Anima brutorum est illorum forma substantialis, five id, per quod bruta dicuntur animalia, actusque vitales & animales exercent.

87.

Essentia divina & perfectiones DEI nullos habent terminos, adeoque Essentia DEI est infinita.

88.

Anima brutorum est substantia quædam materialis.

89. Non

89.

Non subscribimus acutissimi Wolffii sententiæ:
Gott brauchet das Böse als ein Mittel zum Guten, und machet,
daß dadurch in der Welt alles besser miteinander zusammen stim-
met, folgendes grössere Vollkommenheit in die Welt kömmet, als
sonsten darinnen seyn würde Metaph. §. 1060.

90.

Anima brutorum est divisibilis.

91.

Pugna rationis & appetitus in homine non est natura-
lis, sed accidentalis.

92.

Mysterium Trinitatis non adversatur Theologiæ
naturali.

93.

Vix accurate ciaris. Wolffius: Zu Wunderwerken
wird weniger natürliche Krafft erfordert, als zu natürlichen Be-
gebenheiten.

94.

Quia effectus, quicquid habet, a suis causis habet,
impossibile est, ut in effectu plus sit quam in causis,
hincque fluit, quod nulla causa sit ignobilior suo effectui.

95.

Mysterium Trinitatis rationibus philosophicis
sat firmis solidisque in Theologia Naturali demonstrari
nequit.

96.

Si anima brutorum physice et particulariter con-
sideretur, verosimile videtur, quod sit substantia
quædam subtilis, agilis & actiosa, igni sive flammæ
haud absimilis.

B 3

97. Contra

97.

Contra Cartesianos docemus, mundum creatum non esse indefinitum.

98.

Contra Spinozam negamus, Essentiam Dei consistere in extensione.

99.

Anima brutorum est homogenea, eiusdem rationis partibus constans.

100.

Duo accidentia solo numero diversa non possunt esse in eodem subjecto.

101.

Agnoscit Theologia Naturalis Improborum post hanc vitam infelicitatem aliquam futuram esse.

102.

Anima brutorum partim educitur de sinu materiae, partim traductione & propagatione quadam procreatur.

103.

Actio & passio est inter contraria.

104.

Deus propter immutabilitatem suam nec physicae nec morali mutationi subest.

105

Bruta non sunt pura automata, sive machinae hydraulicae.

106.

Scientia divina se ad omnia, minutissima quoque extendit.

107. Bruta

107.

Bruta vere sentiunt & percipiunt res materiales.

108.

DEus potest aliquid quod non fecit.

109.

Unio non est sine Idiomatum communicatione.

110.

Nihil ceu verum credendum quod adversatur rectæ rationi, quia implicat congruere cum recta ratione & adversari veritati.

111.

Veritas tantum una est. e. g. Quando in Theologia dicitur Virgo peperisse, Philosophia id non negat.

112.

Potest DEus facere aliquid melius, non melius adverbialiter.

113.

Bruta nec cogitatione nec ratiocinatione proprie dicta sunt prædita.

114.

DEus est in numero possibilium & necessariorum.

115.

Unio est causa communicationis.

116.

DEus nullo plane modo causa per accidens peccati dici debet aut potest.

117.

Non possunt actu dari plura entia infinita.

118. Datur

118.

Datur inter personas divinas relatio eademque realis, non tamen ullam in DEO compositionem importat.

119.

Contra veram Philosophiam & rectam rationem esse videtur, asserere animam brutorum esse spirituales & immortales.

120.

Omne agens agit propter finem, quia efficiens excitatur ad agendum ab amabilitate & iucunditate finis.

121.

Omne malum est a bono.

122.

Malum potest esse Bonum.

123.

Malum non est in rebus.

124.

Falsitas non est in rebus.

125.

Personæ divinæ ab essentia distinguuntur formaliter, non quidem actu ex natura rei, sed virtute & eminenter.

126.

Forma dat esse rei, distinguere & operari.

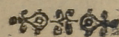
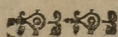
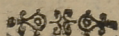
127.

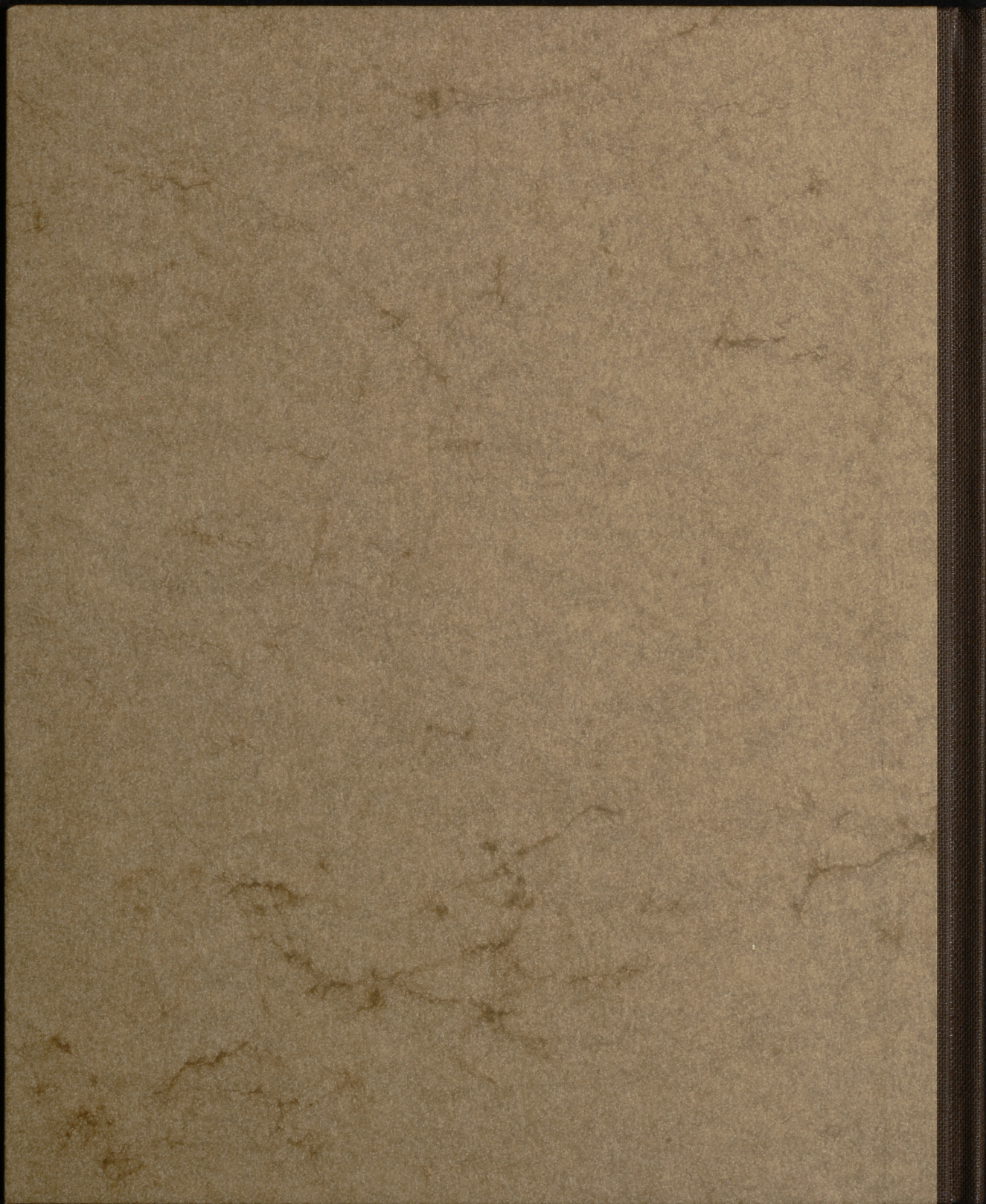
Veritatis indagatio difficilima est.

128.

Et prior & præstantior mediis est

FINIS.

32.

est diabolus homines in bestias mutare.

33.

angelos sibi invicem probabile est, ut ut
quantur, non adeo certum sit explora-

34.

colorum existentiam negat non vacat
picionem.

35.

ti nihil est contrarium, quia quod phy-
um est, id alterum ex subiecto pellit,
um est, quod de quantitate non possu-

36.

mod est, Unum est, ac quod non est
ne est quidem.

37.

potest homines immunes reddere a læ-
te & dolore, quod vocari solet: fesse

38.

iginis prioritas est de formali ratione
ne principium prius est principiatio.

39.

ima influit immediate ac per se in omnem
asæ secundæ, & non tantum immediati-
ed & suppositi.

40.

potentia non repugnat tribuere prædicata
gnus occisus est ab origine mundi

41. Eo

